

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ“

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

*по покана за представяне на проектни предложения чрез
процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ*

Приоритетна ос 5: “Техническа помощ”

Операция 5.1.: „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол”,

Операция 5.2. „Комуникация, информация и публичност”,

Операция 5.3. „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР”

Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

***BG161PO001/5-01/2008 “Техническа помощ за подготовка,
управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и
укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП
“Регионално развитие” 2007-2013 г.”***

Конкретен бенефициент:

**Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”
Министерство на регионалното развитие и благоустройството**

Бюджетна линия: BG161PO001/5-01/2008

Код по приоритетна тема:	85, 86
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	00
Код по местонахождение:	BG

СЪДЪРЖАНИЕ:

1.	ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”	8
1.1.	Въведение	8
1.2.	Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:	9
1.3.	Приоритетна ос 5 „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”	9
2.	ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	11
2.1.	Компоненти по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	12
2.2.	Процедура за изпълнение на схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	12
3.	ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	12
4.	ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	13
4.1.	Правила за допустимост по настоящата схема	14
4.1.1.	Допустимост на кандидата	14
4.1.2.	Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	14
4.1.2.1.	Продължителност:	14
4.1.2.2.	Териториален обхват	15
4.1.2.3.	Допустими дейности за финансиране /видове проекти/ по настоящата схема са:	15
4.1.2.4.	Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема са:	18
4.1.2.5.	Степен на готовност/зрялост на проекта	18
4.1.3.	Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема	18
4.1.4.	Недопустими разходи	21
5.	НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	23
5.1.	Формуляр за кандидатстване	23
5.2.	Как и къде се изпращат проектните предложения	23
5.3.	Срок за изпращане на проектните предложения	24
5.4.	Допълнителна информация	24
6.	ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	24
6.1.	Етап 1: Оценка на административното съответствие и оценка на допустимостта на проектните предложения.	25
6.2.	Етап 2: Оценка на качеството (Техническа и Финансова оценка)	27
6.3.	Списък на документите за кандидатстване	40

6.4.	Уведомяване относно решението на Договарящия орган _____	40
6.5.	Условия, приложими към изпълнението на проектните предложения, след решението на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ 40	
6.5.1.	Специфични условия за изпълнението на проектите _____	41
6.5.2.	Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган 41	
6.5.3.	Невъзможност да се изпълнят целите на проекта _____	41
6.5.4.	Изпълнение на договор с изпълнители _____	41
6.5.5.	Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати _____	41
6.5.6.	Отчитане на проектите _____	42
6.5.7.	Публичност _____	42
7.	Списък на приложенията _____	43

Речник на термините

Анекс	Документ, модифициращ условията на сключения вече договор/издадената заповед.
Безвъзмездна финансова помощ	Без да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евратом) No 1605/2002г., това са средства, предоставени от ОП "Регионално развитие", включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл.2, ал. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006г. - публичен или частен стопански субект, организация или предприятие, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора за създаване на Европейската общност бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Възстановим данък добавена стойност	Сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между Ръководителя на Договарящия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени по един проект по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Конкретен бенефициент	Организация, институция, административна структура и друга подобна, индивидуално посочена в оперативната програма като единствен субект, който може да изготви проектно предложение и да получи безвъзмездна помощ за определена дейност.
Компонент	Една от възможните сфери на действие на схемата за безвъзмездна финансова помощ.
Критерии за допустимост на кандидатите	Критерии относно кандидатите, които могат да бъдат бенефициенти по конкретната безвъзмездна финансова помощ.
Критерии за допустимост на проектните дейности	Изисквания, които се отнасят до видовете дейности, предвидени за изпълнение в рамките на проектните предложения, които отговарят на приоритетите и целите на конкретната безвъзмездна финансова помощ,

	както и на правилата и законодателството в областта на държавните помощи.
Критерии за оценка на проектните предложения	Критерии, изготвени и одобрени от Управляващия орган, съобразени с критериите за подбор на проекти на ниво операции, одобрени от Комитета за наблюдение по съответната оперативна програма, създаден с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, в съответствие с които се извършват оценката и изборът на проекти, които да бъдат съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като разрешени по проект и не могат да бъдат включени в искане за плащане по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното и/или националното законодателства, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз и/или националния бюджет, като отчете неоправдан разход.
Одитиращ орган	Структурата, която е функционално независима от Управляващия орган и Сертифициращия орган и е отговорна за проверката на ефективното функциониране на системите за управление и контрол.
Оперативна програма	Документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на Структурните фондове и Кохезионния фонд.
Операция	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма или от друго звено под негова отговорност, съгласно критерии, определени от Комитета за наблюдение, и изпълняван/и от един или повече бенефициенти, с оглед постигане целите на Приоритетната ос, в рамките на което се изпълнява/т.
Оценителна комисия	Комисия, сформирана от най-малко трима членове с необходимите технически и административни компетенции с цел да се даде мнение за оценка на проектните предложения.
Оценка на административното съответствие	Етап от оценката на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното представяне на проектното предложение.
Оценка на допустимостта	Етап от оценката на проектното предложение, при който оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите и проектните дейности.

Приоритетна ос	Набор от специфични цели в рамките на една оперативна програма, към които е насочено изпълнението на конкретни мерки.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Проекти, генериращи приходи	Всяка дейност, която включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка дейност, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане (чл. 55 от Регламент 1083/11.07.2006г).
Сертифициращ орган	Структурата, отговорна за сертифициране на разходите по всяка оперативна програма и за подготвяне и изпращане на ЕК на сертифицирана декларация за разходите и искане за плащане по всяка оперативна програма.
Схема за безвъзмездна финансова помощ	Това е общоприетото название на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма. В настоящите изисквания безвъзмездна финансова помощ и схема за безвъзмездна финансова помощ се използват като синоними.
Техническа и финансова оценка	Оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с критериите за оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на Оперативната програма.
Управляващ орган	Структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативната програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Списък на съкращенията

ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейският социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие"
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СФ	Структурни фондове

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ”

1.1. Въведение

Оперативната програма „Регионално развитие” 2007-2013 (ОПРР) представлява единна оперативна програма за всичките шест района за планиране в България, които са избираеми за финансиране по цел „Сближаване” на политиката за сближаване на ЕС. ОПРР е разработена в съответствие с целите на Европейския съюз, определени в Стратегическите насоки за сближаване на Общността за периода 2007-2013 година. Също така, ОПРР е в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка на Република България и с Националната програма за реформи. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят устойчивото развитие чрез укрепване на растежа, конкурентоспособността и заетостта, социалното включване, както и опазване качеството на околната среда.

Оперативна програма „Регионално развитие” за периода 2007-2013 г. трябва да изпълни следните средносрочни цели:

Обща цел на програмата

- ☞ Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Специфични цели на програмата

- ☞ Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за просперитет и развитие.
- ☞ Осигуряване на по-добър достъп до пъти, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.
- ☞ Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, диверсифицирани, специфични за региона туристически продукти с висока добавена стойност.
- ☞ Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

ОП „Регионално развитие” поставя стратегически акцент върху ограничен брой въпроси в отговор на потребността от изпълнение на целите на ЕС за постигане на растеж и трудова заетост в светлината на подновената Лисабонска стратегия, чрез използване на инструментите на политиката за сближаване и Стратегическите насоки на Общността за сближаване 2007–2013. Акцентът се поставя върху избрана комбинация от няколко стратегически области, попадащи главно в обхвата на първите основни насоки.

- ☞ *Стратегията на ОПРР е да се повиши конкурентоспособността и привлекателността на регионите и общините и да се намалят различията между и особено в рамките на шестте района за планиране на ниво NUTS II посредством подобряване на индустриалната, жилищната, социалната, екологичната и културна среда на градските райони и достъпността на селските райони по*

отношение на пътните, информационните и комуникационни, както и енергийните мрежи.

Стратегията ще бъде изпълнена посредством пет приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие

Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност

Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма

Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество

Приоритетна ос 5: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Управляващ орган на ОПРР е Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006г.

Договарящ орган на ОПРР - Управляващият орган е и Договарящ орган, по смисъла на ПМС №121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз, (обн. ДВ, бр.45/07 г.).

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети” - изготвя Индикативен годишен работен план за предвидените дейности по приоритетна ос „Техническа помощ”, приема и регистрира проектите предложения, и администрира процесът на оценка.

Комитет за наблюдение на ОПРР одобрява критериите за избор на операции по ОПРР, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и изпълнява и други функции, произтичащи от Регламент (ЕО) 1083/2006г. и ПМС №182 / 21.07.2006 г.

Сертифициращ орган е Дирекция “Национален фонд” в Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитиращ орган е Дирекция „Одит на средствата от ЕС” в Министерство на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Одитиращият орган е отговорен за извършване на одити, за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Тази функция се осъществява от дирекция „Управление на средствата от ЕС” в Министерство на финансите.

1.3. Приоритетна ос 5 „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ”

Ефективното управление и изпълнение на ОПРР изисква особено внимание по отношение на мерките за техническа помощ, за да се отговори на основните потребности от подкрепа при координирането на програмата и да се укрепи капацитетът на административните структури,

участващи в изпълнението на програмата, както се посочва в чл. 46 на Общия регламент.

Целта на приоритетна ос “Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти мерките за публичност и информираност са от особено значение.

За първи път българските административни структури трябва да се изправят пред предизвикателството, свързано с управлението на съфинансирани по линия на Структурните фондове (СФ) проекти, независимо от това, че съществува значителен опит по проекти финансирани от предприєдинителните инструменти. Като цяло управлението на една оперативна програма и на отделни проекти (или на интегрирани проекти) предполага прилагането и изпълнението на дейности, включващи такива от изготвянето на неофициални доклади до подготовката на официални документи.

За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение. На базата на резултатите и придобитите знания по проектите на предприєдинителните инструменти, приоритетна ос “Техническа помощ” ще продължи да обръща особено внимание на укрепването на административния капацитет за изпълнение на централно, регионално и местно ниво, в допълнение към акцента, който УО поставя върху развитието на човешките ресурси.

Ще се подкрепя обучението на служителите на всички организации, които участват в процеса, на всички териториални нива и във всички етапи – програмиране, управление, наблюдение, контрол и изпълнение на ОПРР, генериране на проекти и поддържане на набор от проектни предложения, повишаване на информираността, укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти, разпространение на информация, знания и умения в цялата страна.

Съгласно Чл. 69 от Регламент (ЕО) 1083/2006 и раздел 1 от Регламент (ЕО) 1828/2006, Управляващият орган отговаря за осигуряването на информация и публичност по Оперативна програма “Регионално развитие”. Тези дейностите трябва да осигурят широка публичност на ОПРР, подчертаваща финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие и да предоставят на потенциалните бенефициенти на помощта (т.е. общините, НПО и др.) подробна информация за административните процедури, които следва да се спазват за получаване на финансиране по ОПРР, включително описание на процедурите за кандидатстване и оценка на проектите, критериите за оценка и подбор, отговорните лица на национално, регионално и местно равнище, които могат да предоставят повече информация.

Дейностите по информация и публичност, обаче, сами по себе си не са достатъчни за подпомагане на потенциалните бенефициенти в подготовката на качествени проектни предложения и тяхното правилно изпълнение. Чрез използване на техническата помощ, ще се подкрепят дейности, адресиращи трудностите, изпитвани от бенефициентите при приоритизиране на потребностите им, идентифицирането на проектни идеи, подготовката на проекти, обосновката и пълното окомплектоване на проектите. Важен проблем, към който също ще се насочи вниманието, е тенденцията да се предлагат по-скоро по-малки „изолирани“ проекти вместо стратегически или интегрирани проекти. За да се преодолеят недостатъците в междубщинското партньорство ще се предоставя подкрепа, свързана с

обучение и консултации, улесняващи създаването на модели и мрежи за сътрудничество, особено между по-малките общини.

По отношение на конкретното си съдържание техническата помощ предвижда различни видове услуги и дейности, насочени към осигуряването на висока ефективност на процесите на планиране и управление на съфинансираните проекти чрез иновационни или традиционни инструменти и методи. Приоритетната ос ще бъде насочена и към дейности, свързани с непрекъснато отчитане на напредъка по управлението и изпълнението на ОПРР, извършването на различни видове проучвания, анализи, доклади, улесняващи изпълнението и оценяващи въздействието на предвидените мерки по ОПРР, и целящи ефикасно и ефективно усвояване на средствата по ЕФРР.

2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Основната цел на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подкрепа за дейности, осигуряващи правилното и ефективно програмиране, управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата от СФ.

Конкретни цели:

- Подпомагане на Управляващия орган на ОПРР и регионалните му отдели за ефективно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола, съгласно разпоредбите и предписанията на регламентите на ЕС за Структурните фондове;
- Подпомагане на Управляващия орган на ОПРР при изпълнението на мерките и действията по Комуникационния план за информация и публичност, предоставяне на информация и информиране на широката общественост относно възможностите за финансиране по програмата, критериите, правилата и процедурите за участие на потенциалните бенефициенти с проектни предложения в нейното изпълнение;
- Укрепване на капацитета на бенефициентите по проекти за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на финансовите ресурси по СФ.

Индикатори, посредством които се измерва постигането на целта на настоящата схема:

- Ниво на обществена осведоменост по отношение на ОПРР;
- Брой човекодни, ангажирани за техническа подкрепа, консултации и др.
- Брой обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти;
- Брой проведени заседания на Комитета за наблюдение;
- Брой проведени информационни кампании и публични събития в изпълнение на дейностите по Комуникационния план;
- Брой извършени оценки на изпълнението на ОПРР.

Очаковани резултати от изпълнението на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

- Увеличаване на нивото на обществена осведоменост до 2015 г с 40 %;
- Проведени консултации, техническа подкрепа за бенефициенти - 15 500 човекодни до 2015г. -
- Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти до 2015 г- 4 500 души;
- Проведени заседания на Комитета за наблюдение до 2015 г- 14 броя;
- Проведени информационни кампании и осъществени други публични събития съгласно Комуникационния план до 2015 г – 60 броя;
- Извършени оценки на изпълнението на ОПРР до 2015 г. – 10 броя.

2.1. Компоненти по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, включва следните 3 компонента:

КОМПОНЕНТ 1 - ПРОГРАМИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

КОМПОНЕНТ 2 - КОМУНИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

КОМПОНЕНТ 3 - ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ НА ОПРР

2.2. Процедура за изпълнение на схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Изпълнението на настоящата схема се извършва чрез **процедура на директно предоставяне** в съответствие с ПМС №121/31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

3. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Общият размер на средствата по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е както следва:

Бюджетна линия	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
BG161PO001/5-01/2008	105 855 557 лева 54 123 087 евро	89 977 222 лева 46 004 623 евро	15 878 335 лева 8 118 464 евро

Общият размер на средствата по отделните компоненти е както следва:

Компонент	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
КОМПОНЕНТ 1 - ПРОГРАМИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ	47 180 657 лева 24 123 087 евро	40 103 557 лева 20 504 623 евро	7 077 100 лева 3 618 464 евро
КОМПОНЕНТ 2 - КОМУНИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	19 558 300 лева 10 000 000 евро	16 624 555 лева 8 500 000 евро	2 933 745 лева 1 500 000 евро
КОМПОНЕНТ 3 - ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ НА ОПРР	39 116 600 лева 20 000 000 евро	33 249 110 лева 17 000 000 евро	5 867 490 лева 3 000 000 евро

ВАЖНО!

По настоящата покана за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **не се изисква съфинансиране от конкретния бенефициент.**

Оценителната комисия си запазва правото да препоръча намаляване на размера на исканата безвъзмездна финансова помощ по проектните предложения, ако разходите са неоснователни и прекомерно завишени.

4. ПРАВИЛА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Настоящите Изисквания за кандидатстване определят правилата за представяне, подбор и изпълнение на проекти, съгласно процедурата на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с ПМС № 121/ 31.05.2007 г., чл.6 (1) и чл.9 (1) и Вътрешните правила на Управляващия орган за провеждане на процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПРР.

Кандидатстването по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ се осъществява въз основа на проектни предложения.

Проектното предложение включва формуляр за кандидатстване, бюджет и други придружителни документи.

ВАЖНО!

Изпълнители от страна на конкретния бенефициент:

Конкретният бенефициент на безвъзмездна финансова помощ може да възложи изпълнението на дейностите по проекта на изпълнители. Изпълнителите от страна на конкретния бенефициент не са партньори по проектите и изборът им следва да се осъществи съгласно Закона за обществените поръчки и съответните подзаконови нормативни актове.

4.1. Правила за допустимост по настоящата схема

Съществуват три вида критерии за допустимост, отнасящи се до:

- **Допустимост на кандидатите**, т.е. организационните структури и административните звена, които биха могли да кандидатстват за отпускане на безвъзмездна помощ (4.1.1);
- **Допустимост на дейностите**, т.е. проектите, за които може да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ (4.1.2);
- **Допустимост на разходите**, които се включват при определяне размера на безвъзмездната финансова помощ (4.1.3).

4.1.1. Допустимост на кандидата

Конкретен бенефициент по настоящата схема, съгласно чл. 9 (1) от ПМС №121/31.05.2007 г. е Управляващият орган на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 г. - Главна дирекция "Програмиране на регионалното развитие" в Министерство на регионалното развитие и благоустройството, чрез следните отдели:

- Отдел "Програмиране и партньорство"
- Отдел "Изпълнение на програмните приоритети"
- Отдел "Финансово управление и контрол"
- Отдел "Законодателство, оценка на риска и нередности"
- Отдел "Северозападен район за планиране" (Видин)
- Отдел "Северен централен район за планиране" (Русе)
- Отдел "Североизточен район за планиране" (Варна)
- Отдел "Югозападен район за планиране" (София)
- Отдел "Южен централен район за планиране" (Пловдив)
- Отдел "Югоизточен район за планиране" (Бургас)

4.1.2. Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

4.1.2.1. Продължителност:

Планираната продължителност на дейностите, предвидени във всеки проект по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ **не може да надвишава 24 (двадесет и четири) месеца.**

Отделите кандидати трябва да предвидят в продължителността на дейностите по отделните проектни предложения процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги и доставки, отчетност, окончателно разплащане от конкретния бенефициент към всички изпълнителите, изготвяне на окончателен технически доклад и финансов отчет.

4.1.2.2. Териториален обхват

Интервенциите по настоящата схема следва да се осъществяват на територията на Република България и Европейския съюз.

4.1.2.3. Допустими дейности за финансиране /видове проекти/ по настоящата схема са:

КОМПОНЕНТ 1 - ПРОГРАМИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

- подкрепа за консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на операциите по ОПРР;
- подкрепа за организиране на оценки на изпълнението на ОПРР и процедурите по техническа и финансова оценка на проектни предложения (организация на и обезпечаване работата на оценителните комисии, набор на база данни от независими оценители, наемане на външни експерти и др.), извършване на независими оценки;
- подкрепа за укрепване на административния капацитет на служителите на УО (участия в работни срещи, семинари, конференции, обмен на добри практики и опит, организиране на обучения и др.);
- доставка и поддръжка на компютризирани информационни системи (хардуер и софтуер), офис оборудване, моторни превозни средства, необходими за управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ОПРР;
- подкрепа за извършване на мониторинг върху изпълнението на проектите от бенефициентите - проверки на място и свързаните с тях отчети, вътрешни системи за контрол, съблюдаване спазването на процедурите за обществени поръчки и др.;
- подкрепа за извършване на вътрешен контрол върху дейността на регионалните отдели на УО- проверки на място, организиране на текущи срещи и др.;
- подкрепа за изготвяне на наръчници, правила, процедури, насоки и изисквания за кандидатстване, методики и др.;
- подкрепа за организиране на работата, текущи разходи и обучение на Комитета за наблюдение на ОПРР;
- подкрепа за подготовката на документи за следващия програмен период (консултации, проучвания, анализи, наръчници и др.).

КОМПОНЕНТ 2 - КОМУНИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

- подкрепа за привличане на обществения интерес и повишаване на обществената информираност за обхвата, целите и резултатите на ОПРР и за приноса на Общността;
- подкрепа за привличане на интереса на потенциалните бенефициенти на ОПРР, информиране за финансовите възможности, предоставени от ЕФРР чрез ОПРР и разясняване на критериите за допустимост до финансовите ресурси на програмата;
- подкрепа за разпространение на документи, свързани с ОПРР (правила, процедури, насоки, методики и др.);
- подкрепа за участия в медиите, разработване и разпространение на информационни филми и клипове по телевизията и радиата, аудиовизуални продукции и документални филми; реклами, статии, пресконференции и осъществяване на други контакти с медиите;
- подкрепа за разработване и разпространение на информационни материали публикации, бюлетини, брошури, плакати, дипляни и др.;
- подкрепа за организиране на конференции, "пътуващи" изложби и семинари;
- подкрепа за разработване и разпространение на анализи, анкети, социологически проучвания и допитвания до общественото мнение;
- подкрепа за организиране на информационни кампании, проучвания на общественото мнение, кръгли маси и фокус групи, публикации, анкети, проучвания, семинари за стимулиране на гражданската подкрепа и отговорност за предлаганите инвестиции.

КОМПОНЕНТ 3 - ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ НА ОПРР

- подкрепа за извършване на анализи, оценки на потребностите от обучение и консултации на бенефициентите на ОПРР;
- подкрепа за изготвяне и изпълнение на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР на базата на направени оценки;
- подкрепа за идентифициране на проектни идеи и подготовка на проектни предложения, съответстващи на ОПРР, разработване и поддържане на списък от „готови за финансиране“ проекти;
- подкрепа за разработване и изпълнение на програми за обучение за улесняване на

изпълнението на операциите по ОПРР като:

- програми за обучение за изграждане на капацитет за разработване и изпълнение на интегрирани планове/стратегии за градско възстановяване и развитие;
  - програми за обучение за изграждане на капацитет за използване на инструмента JESSICA във връзка с ОПРР;
  - програми за обучение за изграждане на капацитет за прилагане на мерки за енергийна ефективност и използване на потенциала на възобновяемите източници на енергия;
  - програми за обучение за изграждане на капацитет за подготовка на предпроектни проучвания/проучвания за осъществимост, оценка на търсенето и осъществимостта, социално-икономическа и финансова оценка, както и други видове техническа документация, необходима за подготовката на проекти за кандидатстване по операциите на ОПРР;
  - програми за обучение за изграждане на капацитет по екологични въпроси във връзка с проектите по ОПРР, като оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), стратегически оценки на въздействието върху околната среда, свързани с НАТУРА 2000 и тяхното включване в подготовката и изпълнението на проектите по ОПРР и др.
- подкрепа за дейности по изграждане на партньорства, с цел подобряване и улесняване на сътрудничеството между по-малките общини в подготовката и изпълнението на проектите, създаване на партньорства със социални, икономически, регионални, НПО и други подходящи партньори, разработване на интегрирани решения;
  - подкрепа за развитие и укрепване изграждането на мрежи между общините (обмен на иновации, опит и най-добри практики).

Оборудването и услугите за които се кандидатства, трябва ясно и по-безспорен начин да допринасят за правилното, ефективното и ефикасно управление и изпълнение на ОПРР, да водят до укрепването на капацитета и увеличаване на професионалната експертиза на кандидата, да са пряко свързани с функционалните характеристики на кандидата (отдела) и да допринасят за постигане на целите на проекта.

При разработването на проектното предложение кандидата задължително трябва да предвиди в изпълнението на проекта дейности за:

- Разпространение на информация и публичност – при спазване на разпоредбите на чл. 8, параграф 4 и чл.9 на Регламент (ЕО) № 1828/2006 от 8 декември 2006 год., определящ правилата за прилагането на Регламент (ЕО) № 1083/2006 г.;

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ!

1. Всяко проектно предложение трябва да включва дейности само по един компонент от настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

2. Отделът кандидат е длъжен да представи остойностени технически спецификации (съгласно Приложение Б1) за оборудването, което следва да бъде закупено със средства по проекта, когато това е приложимо¹.

4.1.2.4. Недопустими дейности/проекти за финансиране по настоящата схема са:

- Строително-монтажни дейности;
- Всякакви дейности от търговски характер, генериращи приходи за кандидата;
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителни дарения;
- Дейности, финансирани от бюджета на други програми на Общността.

ВАЖНО!

Проект, подпомаган по други европейски програми и от други донори, не може да бъде едновременно допустим и за финансова помощ по настоящата схема за същите дейности. Следователно кандидат, подпомаган по други европейски програми и от други донори, може да кандидатства по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ единствено за други, не финансирани по тези програми, дейности.

4.1.2.5. Степен на готовност/зрялост на проекта

При доставка на оборудване или предоставяне на услуга кандидатът трябва да представи:

- Остойностени технически спецификации/техническо задание за конкретната доставка/услуга;

4.1.3. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на „допустимите разходи“. Единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират на нормативно определени размери или на реални пазарни цени.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

- правилата, описани в *Регламент (ЕО) №1080/2006г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент

¹ Единичните цени, включени в остойностените технически спецификации, трябва да се основават на средните пазарни цени. В противен случай Договарящият орган си запазва правото да намали тези цени.

(ЕО) №1783/1999г., *Регламент (ЕО) №1083/2006г.* на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999г.,

- ПМС №62/ 21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г., и
- ПМС №245/ 09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими в контекста на отделния проект, разходите трябва:

- 1) да са необходими за изпълнението на проекта, да са заложи в заповедта по смисъла на чл.3 от ПМС №121/ 31.05.2007 г. и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства;
- 2) да са действително извършени и да бъдат отчетени въз основа на първични счетоводни документи или други документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно националното законодателство;
- 3) да са действително платени и отчетени през периода за допустимост на разходите по чл.3 от ПМС №245/ 09.10.2007 г.;
- 4) да са отразени в счетоводната и данъчна документация на конкретния бенефициент и да могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
- 5) да могат да се установят и проверят, и да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи;
- 6) да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджет;
- 7) да са извършени за дейности по Оперативната програма в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- 8) разходите, извършени при изпълнението на дейности по проект, трябва да са в парична форма, като се вземат предвид изключенията по чл. 7 т. 6 и т. 7 от ПМС №245/09.10.2007г.;
- 9) разходите, свързани с изпълнението на договори за доставка на стоки и предоставяне на услуги са допустими, ако договорите са сключени при спазване изискванията на националното законодателство за възлагане на обществени поръчки.

Период на допустимост на разходите

Общият период на допустимост на разходите по Оперативната програма се определя съгласно чл.3, ал.1 от ПМС №62/ 21.03.2007 г. и чл.3 от ПМС №245/09.10.2007 г., а именно **от 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г.**

Преки допустими разходи

Преките допустими разходи съгласно ПМС №245/ 09.10.2007 г. са свързани с изпълнението на дейностите по сключени договори, обобщени в следните основни групи:

- разходи, свързани с дейности по подготовка, координация, управление, мониторинг, плащане, отчетност, оценка, информация и контрол на оперативната програма, включително и разходи, свързани с дейности по укрепване на административния капацитет за управление на Оперативната програма.
- разходи за проучвания, статистически и сравнителни данни и анализи, извършване на оценки и консултантски услуги, предоставяни от национални и международни експерти, касаещи всички аспекти на системата за управление и контрол на Оперативната програма, включително подготовка на техническа документация и документация за участие в процедура по възлагане на обществени поръчки;
- разходи, свързани с дейността на оценителните комисии, в т.ч. административни разходи и разходи за организиране на срещи, разходи за професионални услуги, извършени от външни експерти и независими външни оценители при необходимост;
- разходи, свързани с обучение на служителите в това число участие в работни посещения и срещи с цел обмяна на опит и подобряване на организацията и методологията за работа на служителите на управляващия орган и регионалните отдели;
- разходи за организиране и провеждане на семинари, конференции, работни срещи, свързани с дейностите по подготовка, координация, управление, мониторинг, плащане, отчетност, оценка, информация и контрол на оперативната програма;
- разходи, свързани с разпространение на информация и популяризиране на Оперативната програма, в т.ч., подготовка, отпечатване и разпространение на рекламни и информационни материали, аудиовизуални продукти, публикации в медиите, излъчване на радио и телевизионни клипове и реклами, организиране на конференции, семинари, работни срещи за медиите, кампании за повишаване на обществената осведоменост за програмата, анализ на мненията и други подобни;
- разходи за дизайн и поддръжка на интернет страница на Оперативната програма;
- разходи за оценка на Оперативната програма в съответствие с изискванията на чл. 47 от Регламент(ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- разходи, свързани с организирането и провеждането на заседанията на Комитета за наблюдение на Оперативната програма и подкомитетите и работните групи към него. Допустими са и разходи за пътни, дневни и квартирни на членовете на Комитета за наблюдение при условие, че разходите не са покрити от организацията, която членовете на комитета представляват и са отчетени в съответствие с действащото национално законодателство в тази област;
- разходи за подготовка на документи за следващия програмен период;
- разходи за наем, лизинг, покупка и застраховане на материали, съоръжения,

оборудване, моторни превозни средства и други активи, наем на сгради, необходими за изпълнение на дейностите по оперативната програма, изброени в чл.13 от ПМС №245/09.10.2007г.;

- разходи за абонамент и покупка на печатни издания и материали;
- разходите за разпространение на информация и публичност на проекта;
- разходи за писмен и устен превод, включително наем на необходимото за това оборудване;
- разходи, извършени от Управляващия орган, свързани с укрепване на административния капацитет на бенефициентите за изпълнение на проекти по Оперативната програма, в т.ч.:

1. разходи за оценка на нуждите от специализирано обучение и консултации по Оперативната програма, разработване и изпълнение на планове и програми за укрепване на капацитета;

2. разходи, свързани с идентифицирането на проектни предложения, подготовката и поддържането на база-данни от готови проектни предложения;

3. разходи, свързани с дейности по изграждане на партньорства и мрежи, в т.ч. обмяна на иновации, опит и най-добри практики.

Непреки допустими разходи

Непреки разходи са в размер на не повече от 10 на сто от преките допустими разходи за дейността и включват:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски както и необходимите командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни);
- **Разходите за организация и управление определени в чл.4, ал.8 от ПМС №62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани то Структурните и Кохезионния фонд на ЕС. Разходите за организация и управление включват разходи за наем на помещения и съответните режийни.** Те следва да се отнасят за помещения, в които се извършват само дейности по проекта. В случаите, в които не е възможно обособеното им отчитане спрямо общите подобни разходи на бенефициента, то тези разходи се определят като част от общата стойност на съответния вид разход, изчислена на базата на процентна ставка, определена въз основа на надлежно обоснована методология.

4.1.4. Недопустими разходи

Недопустими разходи съгласно разпоредбите на ПМС № 245/09.10.2007 г. са:

1. разходите, определени за недопустими съгласно чл.4, ал.13 и чл.9, ал.1 на ПМС № 62/ 21.03.2007г.;
2. разходи за закупуване на втора употреба съоръжения и оборудване, с изключение на

случаите, когато целите на проекта не биха били постигнати без закупуването на подобно оборудване и при спазване едновременно на следните условия:

- а) продавачът да не ги е закупил с публична безвъзмездна помощ, дори и частично, в периода от последните 7 години преди подаване на проектното предложение;
  - б) цената им да не надвишава пазарната стойност, установена от независим сертифициран оценител или надлежно оторизиран орган към деня на покупката и да е по-малка от разходите за придобиване на подобни нови активи;
  - в) да имат технически характеристики, необходими за изпълнение на проекта, да са в съответствие с приложимите норми и стандарти, да са експлоатационно годни. Това съответствие следва да бъде валидно за целия период на изпълнение на проекта и за срок не по-малък от периода, определен в чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 г.на Съвета;
  - г) да има одобрение от Управляващия орган за закупуването им.
3. разходи по договори за услуги, доставки, свързани със следните договори с подизпълнители:
- договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на дейността, без да създават добавена стойност;
  - договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако бенефициентът може да докаже, че плащането се отнася за действително извършената работа или услуга.
4. разходи за лихви, разносните за финансови трансакции, комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, и други чисто финансови разходи;
5. други данъци и такси, с изключение на случаите, предвидени в чл.7, т.3, буква "б" и т.11;
6. разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
7. възстановим данък добавена стойност.

Специфични недопустими разходи по схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са:

- Разходи за закупуване на машини, съоръжения и оборудване, които не са предназначени за целите на проекта;
- Разходи за строително-монтажни дейности;
- Непредвидени разходи.

Направеният от конкретния бенефициент **принос в натура** не представлява действителен разход и **не се счита за допустим**.

ВАЖНО!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на

сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

5.1. Формуляр за кандидатстване

Конкретният бенефициент трябва да използва Формулярът за кандидатстване (**Приложение А**) и съответните приложения към настоящите Изисквания за кандидатстване. Конкретният бенефициент трябва точно да се придържа към Формуляра за кандидатстване и да попълни последователно параграфите и страниците, публикувани на интернет-адреса на Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” - www.bgregio.eu и интернет-адреса на МРРБ - www.mrrb.government.bg.

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно в зададения WORD-формат **на български език**. Конкретният бенефициент трябва да опише подробно изпълнението на целите на проекта, ползите от него и съответствието с целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Няма да се приемат Формуляри за кандидатстване, написани (попълнени) на ръка.

Формулярът за кандидатстване и съответните приложения към него трябва да бъдат подписани от началника на отдела-кандидат и подадени в 1 оригинал и 2 копия, на хартиен и електронен носител (компакт диск).

Представените електронни файлове трябва да съдържат идентичното предложение от хартиения носител. Те трябва да бъдат представени като отделни и уникални електронни файлове (напр. Формулярът за кандидатстване не трябва да бъде разделен на няколко файла).

Непълнен или неточен формуляр за кандидатстване ще бъде връщан на конкретния бенефициент за допълване/ преразглеждане.

5.2. Как и къде се изпращат проектните предложения

Попълненият формуляр за кандидатстване със съответните приложения трябва да бъде представен в запечатан плик на следния адрес:

**гр. София пощ. код 1202, ул. “Св. св. Кирил и Методий” № 17-19,
Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,
Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”**

За да се улесни обработката на формуляра за кандидатстване и съответните приложения, моля представете оригинала и 2-те копия на предложението, отпечатани на хартия във формат А4, подвързани по отделно и ясно обозначени, като „оригинал” и „копие”.

На плика, съдържащ целия пакет за кандидатстване, трябва да бъде написано следното:

Бюджетна линия: BG161PO001/5-01/2008

Име на Приоритетна ос: Приоритетна ос 5: “Техническа помощ”

Име на схемата: „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП “Регионално развитие” 2007-2013 г.”

Компонент:

Моля изберете един от компонентите:

☐ Компонент 1: Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол

☐ Компонент 2: Комуникация, Информация и публичност

☐ Компонент 3: Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР

Пълното име на конкретния бенефициент: .....

Пълният адрес за кореспонденция на конкретния бенефициент:.....

Конкретният бенефициент трябва да провери дали формулярът за кандидатстване е напълно комплектован, като използва контролния лист за проверка на административното съответствие и допустимостта към Формуляра за кандидатстване.

5.3. Срок за изпращане на проектните предложения

Процедурата е без определен срок за кандидатстване.

5.4. Допълнителна информация

На електронен адрес oprd@mrrb.government.bg могат да се задават въпроси по настоящата покана за представяне на проектни предложения, като ясно се посочва номерът на бюджетната линия.

6. ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Оценката на проектните предложения се извършва от Оценителна Комисия назначена със Заповед на Ръководителя на Управляващия орган.

Проектните предложения се оценяват в съответствие с критериите, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП “Регионално развитие” и описани в настоящите Изискванията за кандидатстване. Критериите не подлежат на изменение по време на провеждането на процедурата.

Оценката се документира чрез попълването на оценителни таблици и включва следните етапи:

Етап 1: Оценка на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения.

Етап 2: Оценка на качеството (техническа и финансова оценка) на проектните предложения.

6.1. Етап 1: Оценка на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения.

По Компонент 1 - ПРОГРАМИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

1. Пълнота и окомплектованост на предложението -ДА/НЕ
2. Допустимост на дейностите -ДА/НЕ
3. Да отговаря на изискванията за допустимост на разходите -ДА/НЕ
4. Да отговаря на изискванията за публичност -ДА/НЕ
5. Проектът е в съответствие със специфичните цели на приоритет 5 и съответно на Операция 5.1 -ДА/ НЕ
6. Проектът е в съответствие с годишния работен план за техническа помощ - ДА/НЕ

Проектните предложения преминават на техническа и финансова оценка само ако са получили отговор „ДА” на всички критерии за оценка на административното съответствие и оценка на допустимостта .

По Компонент 2 - КОМУНИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. Пълнота и окомплектованост на предложението - ДА/НЕ
2. Допустимост на дейностите - ДА/НЕ
3. Да отговаря на изискванията за допустимост на разходите - ДА/НЕ
4. Да отговаря на изискванията за публичност -ДА/НЕ
5. Проектът е в съответствие със специфичните цели на приоритет 5 и съответно на Операция 5.2. - ДА/НЕ
6. Проектът е в съответствие с комуникационния план на ОПРР - ДА/НЕ
7. Проектът е в съответствие с годишния работен план за техническа помощ - ДА/НЕ

Проектните предложения преминават на техническа и финансова оценка само ако са получили отговор „ДА” на всички критерии за оценка на административното съответствие и оценка на допустимостта .

По Компонент 3 - ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ НА ОПРР

1. Пълнота и окомплектованост на предложението - ДА/НЕ
2. Допустимост на дейностите - ДА/НЕ
3. Да отговаря на изискванията за допустимост на разходите - ДА/НЕ
4. Да съответства на годишния план за обучение на бенефициентите - ДА/НЕ
5. Да отговаря на изискванията за публичност - ДА/НЕ
6. Проектът е в съответствие със специфичните цели на приоритет 5 и съответно

на Операция 5.3. – ДА/НЕ

7. Проектът е в съответствие с годишния работен план за техническа помощ - ДА/НЕ

Проектните предложения преминават на техническа и финансова оценка само ако са получили отговор „ДА” на всички критерии за оценка на административното съответствие и оценка на допустимостта .

В случай, че съществуват неясноти по подадените документи, Оценителната комисия може да изиска допълнителна информация и/или документи, удостоверяващи подадената информация. В случай, че липсва част от информацията или е попълнена неправилно, проектните предложения се връщат на конкретния бенефициент за допълване/ промяна.

ВАЖНО!

В случай на констатирани пропуски/несъответствия на проектното предложение с предварително оповестените изисквания, конкретният бенефициент има право да коригира съответния формуляр за кандидатстване в срок, посочен от Оценителната комисия, но не повече от 10 дни от датата на изпращане на съответното уведомително писмо.

6.2. Етап 2: Оценка на качеството (Техническа и Финансова оценка)

Проектните предложения, които са преминали успешно етапа на оценка на административното съответствие и допустимостта, подлежат на "Техническа и финансова оценка". Техническата и финансова оценка е оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с предварително оповестените критерии за оценка.

ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ТЕХНИЧЕСКОТО И ФИНАНСОВО КАЧЕСТВО

КОМПОНЕНТ 1: ПРОГРАМИРАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА		Максимална оценка	Точка от Формуляра за кандидат- стване
1. Изпълнимост/приложимост	1.1. Ясно определени продукти и резултати	5	Точка 2.1. и 2.2.
	<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите са ясно дефинирани и съответстват на предвидените дейности; - Посочени са очакваните продукти/резултати към всяка отделна дейност; - В предложението е описано как очакваните резултати допринасят за изпълнението на специфичните/конкретните цели на проекта	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.2. Ясно дефинирани и обосновани дейности	5	Точка 2.4.
	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените дейности са подходящи и необходими, съответстват на целите и очакваните резултати. Дейностите са насочени към постигане на целта на предложението и очакваните резултати; - Дейностите включват мерки за публичност; - Дейностите са описани подробно и обхватът и времетраенето им е напълно ясен	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	

	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.3. Яснота/изпълнимост на плана (план-график, методология за изпълнение, реалистично предвиден период на изпълнение)	5	Точка 2.7.
	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените методи са подходящо избрани, добре структурирани и описани и ще доведат до постигане на заложените цели и резултати; Налична е връзката между тях и предложените дейности; - Методите са подходящо избрани с оглед предложения екип за реализация на проекта; - Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява гладко управление и изпълнение - Представена е информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициента (съгласно ЗОП и НВМОП.) 	Оценка 5	
	- Един, два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.4. Обективно измерими и реалистични индикатори за продукт и резултат	5	Точка 2.8.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектопредложението съдържа обективно проверими индикатори за продукт и резултат - Индикаторите са ясни, конкретни и изчерпателни; - Източниците на информация са ясни и изчерпателни 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
2. Ефективност	2.1. Въздействие на проекта за повишаване на техническия/ управленския капацитет на бенефициента/те.	5	Точка 2.5.1

	<ul style="list-style-type: none"> - Проектът оказва положително влияние върху управлението на програмата – осигуряване на експертен опит за развиване на технически, оперативен, методологичен, институционален и процедурен капацитет на всички равнища на изпълнение на ОП - Проектът води до увеличаване на техническия капацитет за ефективно управление и изпълнение на проектите по ОПРР; - Проектът води до укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти на ОПРР 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	2.2. Ефективен принос на проектопредложението за подобряване управлението и изпълнението на ОПРР	5	Точка 2.5.2.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектът предлага оптимално съотношение между очакваните мерки за подобряване на управлението и изпълнението на ОПРР и предвидените ресурси за постигането на предвидените ефекти - Проектът има доказана добавена стойност и значителни ползи за бенефициентите. 	Оценка 5	
	- Един от горепосочените критерии не е изпълнен	Оценка 3	
	- Два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
3. Бюджет	3.1 Реалистичен бюджет и ясна финансова обосновка на категориите разходи;	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта
	<ul style="list-style-type: none"> - Има пълно съответствие между дейности и бюджет; - Всички заложили количества са реалистични и няма неоправдани разходи; - Бюджетните пера са ясни и детайлни; - Заложените средства са добре разпределени за разходване във времето 	Оценка 5 x 2	

	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3 x 2	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
	3.2. Съотношението между прогнозните разходи и очакваните резултати е задоволително .	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта
	- Очакваните резултати и ефект са напълно съпоставими с предвидените разходи; - Изразходването на планираните средства е обосновано от наличната потребност;	Оценка 5 x 2	
	- Един от горепосочените критерии не е изпълнен	Оценка 3 x 2	
	- Два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
4. Устойчивост	4.1. Осигуряване на устойчивост (финансова и институционална) на резултатите от проекта	Макс. 5 x 2	Точка 2.9.
	- Ползите от проекта за бенефициентите ще продължат да съществуват и след приключването му; - След приключването на проекта ще има звена (като човешки ресурси), които осигуряват продължаване на дейността; - Представените доказателства относно устойчивостта на създадените продукти/услуги/звена са реалистични и надеждни.	Оценка 5 x 2	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3 x 2	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
	Обща максимална оценка:	60	

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

“Техническа и финансова оценка” се извършва в съответствие с критериите за оценка.

Критериите за оценка са обособени на раздели и подраздели. Всеки подраздел получава от 1, 3 или 5 точки по следната скала: 1 – слабо съответствие, 3 – частично съответствие, 5 – пълно съответствие. Степента на съответствие на проектното предложение по даден критерий се оценява чрез получения брой точки по съответните подраздели.

За предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се класират проектите, получили повече от 27 точки.

ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ТЕХНИЧЕСКОТО И ФИНАНСОВО КАЧЕСТВО

КОМПОНЕНТ 2: КОМУНИКАЦИЯ, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА		Максимална оценка	Точка от Формуляра за кандидатстване
1. Изпълнимост/приложимост	1.1. Ясно определени продукти и резултати	5	Точка 2.1. и 2.2.
	<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите са ясно дефинирани и съответстват на предвидените дейности; - Посочени са очакваните продукти/резултати към всяка отделна дейност; - В предложението е описано как очакваните резултати допринасят за изпълнението на специфичните/конкретните цели на проекта 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.2. Ясно дефинирани и обосновани дейности	5	Точка 2.4.
	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените дейности са подходящи и необходими, съответстват на целите и очакваните резултати. Дейностите са насочени към постигане на целта на предложението и очакваните резултати; - Дейностите включват мерки за публичност; - Дейностите са описани подробно и обхватът и времетраенето им е напълно ясен 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.3. Яснота/изпълнимост на плана (план-график, методология за изпълнение, реалистично предвиден период на изпълнение)	5	Точка 2.7.

	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените методи са подходящо избрани, добре структурирани и описани и ще доведат до постигане на заложените цели и резултати; Налична е връзката между тях и предложените дейности; - Методите са подходящо избрани с оглед предложения екип за реализация на проекта; - Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява гладко управление и изпълнение - Представена е информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициента (по ЗОП и НВМОП) 	Оценка 5	
	- Един, два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.4. Обективно измерими и реалистични индикатори за продукт и резултат	5	Точка 2.8.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектопредложението съдържа обективно проверими индикатори за продукт и резултат - Индикаторите са ясни, конкретни и изчерпателни; - Източниците на информация са ясни и изчерпателни 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
2. Ефективност	2.1. Въздействие на проекта за повишаване на техническия/ управленския капацитет на бенефициента/те.	5	Точка 2.5.1.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектът оказва положително влияние върху управлението на програмата – осигуряване на експертен опит за развиване на технически, оперативен, методологичен, институционален и процедурен капацитет на всички равнища на изпълнение на ОП - Проектът води до увеличаване на техническия капацитет за ефективно управление и изпълнение на проектите по ОПРР; - Проектът води до укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти на ОПРР 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	

	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	2.2. Ефективен принос на проектопредложението за подобряване управлението и изпълнението на ОПРР	5	Точка 2.5.2.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектът предлага оптимално съотношение между очакваните мерки за подобряване на управлението и изпълнението на ОПРР и предвидените ресурси за постигането на предвидените ефекти - Проектът има доказана добавена стойност и значителни ползи за бенефициентите. 	Оценка 5	
	- Един от горепосочените критерии не е изпълнен	Оценка 3	
	- Два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
3. Бюджет	3.1 Реалистичен бюджет и ясна финансова обосновка на категориите разходи;	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта
	<ul style="list-style-type: none"> - Има пълно съответствие между дейности и бюджет; - Всички заложили количества са реалистични и няма неоправдани разходи; - Бюджетните пера са ясни и детайлни; - Заложените средства са добре разпределени за разходване във времето 	Оценка 5 x 2	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3 x 2	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
	3.2. Съотношението между прогнозните разходи и очакваните резултати е задоволително	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта

	<ul style="list-style-type: none"> - Очакваните резултати и ефект са напълно съпоставими с предвидените разходи; - Изразходването на планираните средства е обосновано от наличната потребност; 	Оценка 5 x 2	
	- Един от горепосочените критерии не е изпълнен	Оценка 3 x 2	
	- Два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
4. Устойчивост	4.1. Осигуряване на устойчивост (финансова и институционална) на резултатите от проекта	Макс. 5 x 2	Точка 2.9
	<ul style="list-style-type: none"> - Ползите от проекта за бенефициентите ще продължат да съществуват и след приключването му; - След приключването на проекта ще има звена (като човешки ресурси), които осигуряват продължаване на дейността; - Представените доказателства относно устойчивостта на създадените продукти/услуги/звена са реалистични и надеждни. 	Оценка 5 x 2	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3 x 2	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
	Обща максимална оценка:	60	

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

“Техническа и финансова оценка” се извършва в съответствие с критериите за оценка.

Критериите за оценка са обособени на раздели и подраздели. Всеки подраздел получава от 1, 3 или 5 точки по следната скала: 1 – слабо съответствие, 3 – частично съответствие, 5 – пълно съответствие. Степента на съответствие на проектното предложение по даден критерий се оценява чрез получения брой точки по съответните подраздели.

За предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се класират проектите, получили повече от 27 точки.

ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ТЕХНИЧЕСКОТО И ФИНАНСОВО КАЧЕСТВО

КОМПОНЕНТ 3: ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ НА ОПРР

ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА		Максимал на оценка	Точка от Формуляр а за кандидат- стване
1. Изпълнимост/приложимост	1.1. Ясно определени продукти и резултати	5	Точка 2.1. и 2.2.
	<ul style="list-style-type: none"> - Резултатите и продуктите са ясно дефинирани и съответстват на предвидените дейности; - Посочени са очакваните продукти/резултати към всяка отделна дейност; - В предложението е описано как очакваните резултати допринасят за изпълнението на специфичните/конкретните цели на проекта 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.2. Ясно дефинирани и обосновани дейности	5	Точка 2.4.
	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените дейности са подходящи и необходими, съответстват на целите и очакваните резултати. Дейностите са насочени към постигане на целта на предложението и очакваните резултати; - Дейностите включват мерки за публичност; - Дейностите са описани подробно и обхватът и времетраенето им е напълно ясен 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.3. Яснота/изпълнимост на плана (план-график, методология за изпълнение, реалистично предвиден период на изпълнение)	5	Точка 2.7

	<ul style="list-style-type: none"> - Предложените методи са подходящо избрани, добре структурирани и описани и ще доведат до постигане на заложените цели и резултати; Налична е връзката между тях и предложените дейности; - Методите са подходящо избрани с оглед предложения екип за реализация на проекта; - Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява гладко управление и изпълнение - Представена е информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициента (по ЗОП и НВМОП) 	Оценка 5	
	- Един, два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	1.4. Обективно измерими и реалистични индикатори за продукт и резултат	5	Точка 2.8.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектопредложението съдържа обективно проверими индикатори за продукт и резултат - Индикаторите са ясни, конкретни и изчерпателни; - Източниците на информация са ясни и изчерпателни 	Оценка 5	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
2. Ефективност	2.1. Въздействие на проекта за повишаване на техническия/ управленския капацитет на бенефициента/те.	5	Точка 2.5.1.
	<ul style="list-style-type: none"> - Проектът оказва положително влияние върху управлението на програмата – осигуряване на експертен опит за развиване на технически, оперативен, методологичен, институционален и процедурен капацитет на всички равнища на изпълнение на ОП - Проектът води до увеличаване на техническия капацитет за ефективно управление и изпълнение на проектите по ОПРР; - Проектът води до укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти на ОПРР 	Оценка 5	

	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
	2.2. Ефективен принос на проектното предложение за подобряване управлението и изпълнението на ОПРР	5	Точка 2.5.2.
	- Проектът предлага оптимално съотношение между очакваните мерки за подобряване на управлението и изпълнението на ОПРР и предвидените ресурси за постигането на предвидените ефекти - Проектът има доказана добавена стойност и значителни ползи за бенефициентите.	Оценка 5	
	- Един от горепосочените критерии не е изпълнен	Оценка 3	
	- Два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1	
3. Бюджет	3.1 Реалистичен бюджет и ясна финансова обосновка на категориите разходи;	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта
	- Има пълно съответствие между дейности и бюджет; - Всички заложили количества са реалистични и няма неоправдани разходи; - Бюджетните пера са ясни и детайлни; - Заложените средства са добре разпределени за разходване във времето	Оценка 5 x 2	
	- Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 3 x 2	
	- Три от горепосочените критерии не са изпълнени	Оценка 1 x 2	
	3.2. Съотношението между прогнозните разходи и очакваните резултати е задоволително	Макс. 5 x 2	бюджет на проекта

	<ul style="list-style-type: none"> - Очакваните резултати и ефект са напълно съпоставими с предвидените разходи; - Изразходването на планираните средства е обосновано от наличната необходимост; 	Оценка 5 x 2	
	<ul style="list-style-type: none"> - Един от горепосочените критерии не е изпълнен 	Оценка 3 x 2	
	<ul style="list-style-type: none"> - Два от горепосочените критерии не са изпълнени 	Оценка 1 x 2	
4. Устойчивост	4.1. Осигуряване на устойчивост (финансова и институционална) на резултатите от проекта	Макс. 5 x 2	Точка 2.9
	<ul style="list-style-type: none"> - Ползите от проекта за бенефициентите ще продължат да съществуват и след приключването му; - След приключването на проекта ще има звена (като човешки ресурси), които осигуряват продължаване на дейността; - Представените доказателства относно устойчивостта на създадените продукти/услуги/звена са реалистични и надеждни. 	Оценка 5 x 2	
	<ul style="list-style-type: none"> - Един или два от горепосочените критерии не са изпълнени 	Оценка 3 x 2	
	<ul style="list-style-type: none"> - Три от горепосочените критерии не са изпълнени 	Оценка 1 x 2	
	Обща максимална оценка:	60	

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

“Техническа и финансова оценка” се извършва в съответствие с критериите за оценка.

Критериите за оценка са обособени на раздели и подраздели. Всеки подраздел получава от 1, 3 или 5 точки по следната скала: 1 – слабо съответствие, 3 – частично съответствие, 5 – пълно съответствие. Степента на съответствие на проектното предложение по даден критерий се оценява чрез получения брой точки по съответните подраздели.

За предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се класират проектите, получили повече от 27 точки.

В резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение, Договарящият орган си запазва правото да отстрани заложените от конкретния бенефициент дейности, по препоръка на Оценителната комисия, в случаите, когато те са недопустими и/или са свързани с недопустими разходи. Управляващият орган си запазва правото да намали проектобюджета по препоръка на Оценителната комисия, в случаите, в които разходите са недопустими или не отговарят на пазарната им стойност, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

6.3. Списък на документите за кандидатстване

Забележка: всички представени документи, трябва да бъдат с подпис на началника на отдела.

Конкретният бенефициент по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ следва да представи:

Основни документи:

- Формуляр за кандидатстване – **Приложение А** към Изискванията за кандидатстване;
- Бюджет на проекта – **Приложение Б** към Изискванията за кандидатстване (включва 3 таблици: Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране и Таблица 3: Недопустими разходи - ако е приложимо).
- Остойностени **технически спецификации (Приложение Б1)** за конкретната доставка).
- Техническо задание за предвижданата по проекта услуга (**Приложение Б2**).
- Автобиографии на екипа на проекта – ръководител; експерт, отговарящ за техническото изпълнение на проекта- координатор; експерт, отговарящ за финансовото отчитане на проекта- счетоводител, и други съгласно приложения формуляр - **Приложение В** към Изискванията за кандидатстване.

6.4. Уведомяване относно решението на Договарящия орган

В срок до 5 работни дни от подписване на решението за одобрение на доклада на комисията за оценка, отдел “ Изпълнение на програмните приоритети” уведомява писмено отделите-кандидати за одобрения, съответно неодобренията проекти и основанията за отхвърлянето им.

6.5. Условия, приложими към изпълнението на проектите, след решението на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

След одобряване на проектното предложение и при съгласие от страна на отдела- кандидат, Ръководителят на Управляващия орган издава заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за всеки одобрен проект (**Приложение Г1**).

Официалното стартиране на одобрените проекти се извършва след издаване на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

6.5.1. Специфични условия за изпълнението на проектите

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг счетоводен документ) могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Конкретният бенефициент е задължен да докладва и отчита изпълнението на дейностите по проекта в съответните отчетни форми/формати и документи.

Конкретният бенефициент е задължен да осигури директен достъп на представители на Договарящия орган и и/или други одитиращи институции да извършат проверка на място на резултатите от изпълнението на проектите.

Екипа по проекта трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяващи изпълнението на съответния проект.

Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити от конкретния бенефициент изцяло или частично с предоставената безвъзмездна помощ, не могат да бъдат прехвърляни на трети страни по време на изпълнението на проекта и в определен период след неговото завършване.

6.5.2. Окончателен размер на финансирането, предоставено от Договарящия орган

Общата сума, която Договарящият орган ще предостави на конкретния бенефициент, не може да надвишава максималния размер на помощта. Размерът на безвъзмездната финансова помощ съгласно Заповедта е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи, извършени от конкретния бенефициент. Недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

6.5.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако конкретният бенефициент не може да изпълни дейностите, заложи в Заповедта, Договарящият орган има правото да спре плащанията цялостно или частично, в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на конкретния бенефициент.

6.5.4. Изпълнение на договори с изпълнители

В случаите, когато изпълнението на проект изисква избор на изпълнител се прилагат процедурите за възлагане на обществени поръчки и за определяне на изпълнител съгласно Закона за обществените поръчки или Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки. Отдел „Изпълнение на програмните приоритети“ е структурата, определена да организира провеждането на процедурите. За тази цел отделът бенефициент предоставя на отдел „Изпълнение на програмните приоритети“ съответната техническа спецификация/задание и изискванията към изпълнителите.

6.5.5. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените

резултати

Съгласно правилата на Регламент(ЕО) №1083/2006 г. (чл. 60(b)) и Регламент (ЕО) №1826/2006 г. (чл. 13(2)), Договарящият орган или упълномощените от него лица извършват проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на проектите. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени при Искане за възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложи по проектите.

6.5.6. Отчитане на проектите

Конкретният бенефициент трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проектите, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане.

Конкретният бенефициент е задължен да пази документацията по проектите за срок от три години след приключване на Оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/ 2006г.

След приключване на дейностите по проекта, конкретният бенефициент е задължен да изготви и представи в Отдел „Финансово управление и контрол“ Искане за плащане, **окончателен доклад (технически) и окончателен финансов отчет**, попълнени по образец на Договарящия орган (**Приложения Г1-V и Г1-VI**), относно тяхното изпълнение и постигнати резултати. Окончателният технически доклад трябва да посочва и постигането на резултатите и целите на съответния проект чрез предварително зададените индикатори, както и да показва реалното изпълнение на заложените стойности на индикаторите. Докладът трябва да описва и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на съответния проект, както и как тези проблеми са били решени или причините за това да не бъдат преодоляни. В случай, че не са постигнати резултатите от проекта или предварително зададените стойности на индикаторите, трябва да бъде предоставено подробно обяснение за причините.

Конкретният бенефициент трябва да води прецизни и редовни доклади и прозрачни сметки за изпълнението на проектите.

Към окончателния финансов отчет конкретният бенефициент трябва да приложи документи, удостоверяващи заприходяването на закупеното по съответния проект оборудване/ съоръжения в МРРБ.

6.5.7. Публичност

Проектните предложения трябва да предвиждат мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие“ чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕО) №1828/2006 г. на Комисията и приложение 1 към него и с Насоките за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР (**Приложение Е**).

7. Списък на приложенията

	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ А: Формуляр за кандидатстване , Контролен лист за оценка на административното съответствие и допустимостта.</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Бюджет на проекта (Таблица 1 - Общи допустими разходи, Таблица 2 - Източници на финансиране, Таблица 3 - Недопустими разходи).</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Б1: Остойностени технически спецификации.</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Б2: Образец на техническо задание.</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ В: Формуляр на автобиография на членовете на екипа по проекта.</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ Г1: Проект на заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Г1-II: Образец на Искане за плащане.</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Г1-V: Образец на Окончателен доклад (технически).</p> <p>ПРИЛОЖЕНИЕ Г1-VI: Образец на Междинен/Окончателен финансов отчет.</p>
	<p>Приложение Д: Декларация за нередности.</p>
	<p>Приложение Е: Насоки за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР.</p>
	<p>ПРИЛОЖЕНИЕ Ж:</p> <p>Указания на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съ-финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ No.01/27.08.2007г. относно условията и реда за изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства на Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално законодателство.</p> <p>Указания на Министерство на финансите ДНФ No.02/31.08.2007г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.</p> <p>Указания на Министерство на финансите <u>ДДС № 06 / 04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне и отчитане на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд</u></p>